

LÄNSRÄTTEN I
VÄSTMANLANDS LÄN

DOM
2008-11-10
Meddelad i
Västerås

Mål nr
1549-08 E
Rotel 3

SÖKANDE

Grafiskt Center i Sverige AB, 556216-9309
Källvattensgatan 9
212 23 Malmö

MOTPART

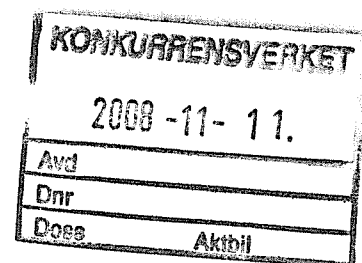
Västerås kommun
Konsult och Service
Upphandlingsenhet
721 87 Västerås

Ombud:

Stadsjurist Lena Grapp
Västerås stad
Konsult och Service
721 87 Västerås

SAKEN

Överprövning enligt lag (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

BAKGRUND

Västerås kommun (kommunen) har genomfört en upphandling enligt 15 kap. LOU avseende tryckeritjänster B. En av anbudsgivarna var Grafiskt Center i Sverige AB (bolaget). I tilldelningsbeslut den 20 augusti 2008 har kommunen beslutat att anta anbudet från Dahlströms Tryckeri AB (Dahlströms).

Sedan bolaget ansökt om överprövning beslutade länsrätten den 29 augusti 2008 på framställan av bolaget att kommunen, i avvaktan på att länsrätten avgör målet slutligt eller annat förordnar, inte får avsluta upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget yrkar att länsrätten förordnar om rättelse på så sätt att Dahlströms anbud förkastas och att en ny utvärdering därefter skall göras. Bolaget anför bl.a. följande. Vid utvärderingen av anbuderna har kommunen frångått sina egna utvärderingskriterier. I förfrågningsunderlaget anges att anbud skall

Dok.Id 35183

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1001 721 26 Västerås	Sigurdsgatan 22	021-19 56 00 E-post: lansrattenivastmanland@dom.se	021-13 20 25	måndag – fredag 08:30-12:00 13:00-16:00

vara giltigt till och med den 31 december 2008. Dahlströms har inte angivit hur länge anbudet eller offerter är giltiga och därmed uppfylls inte skallkravet. De angivna priserna kanske gäller bara i 30 dagar som är normal praxis. Kommunen har utvärderat anbudet trots att det är orent och skall förkastas. Kommunen har frångått LOU genom att frånga principerna om transparens, likabehandling och förutsägbarhet samt diskriminerat anbudsgivare.

Kommunen bestrider bifall till bolagets yrkande och anför bl.a. följande. Kommunen vitsordar att Dahlströms i anbudet inte lämnat någon uppgift om hur länge anbudet är giltigt. Dahlströms har dock inte lämnat någon reservation att det inte skulle vara giltigt t.o.m. den 31 december 2008. Kommunen har därför inte begärt något förtydligande av anbudet utan utgår från att anbudet uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget. Kontrakt kommer att tecknas varvid de krav som uppställts i förfrågningsunderlaget kommer att utgöra avtalsinnehåll. Den omständigheten att ett anbud antagits som saknar uppgift om anbudets giltighetstid innebär inte att kommunen frångått de principer som gäller för upphandling eftersom det av förfrågningsunderlaget tydligt framgår hur länge anbudet skall vara giltigt.

Bolaget anför bl.a. följande. Om ett anbud inte uppfyller ett skall-krav skall det inte utvärderas vilket framgår bl.a. av EG-domstolens dom C 243/89. Genom att kommunen säger att ett anbud är giltigt t.o.m. den 31 december 2008 trots att det inte bekräftas i anbudet, tillför kommunen ny information till anbudet vilket gör att ett nytt anbud lämnats in. Information kan inte ändras i ett inlämnat anbud vilket kommunen gjort genom att förutsätta att ett anbud uppfyller det som anges i förfrågningsunderlaget. Kommunen anger att vid avtalstecknande kommer kraven i förfrågningsunderlaget att ligga som grund. Detta visar ytterligare på felaktigt hanterande från kommunen som i yttrande anger att utvärderingen är felaktig och vetskap saknas om Dahlströms uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget. Vidare har Dahlströms inte uppfyllt ytterligare ett skall-krav, nämligen att i

anbudet skall anges leveranstider för de olika produkterna. Under p. 2 i förfrågningsunderlaget anges "Leveranssäkerhet och service 20 % (leveranstid och servicegrad skall redovisas)". Under punkt 5.6 anges "Leveranstid. Sker efter överenskommelse vid avrop, angiven leveranstid skall bedömas som Kriterier, skall också anges på nettoprissatta artiklar (2)". Dahlströms har inte uppfyllt detta skall-krav. I e-post konversation har kommunen begärt in leveranstider på produkterna från Dahlströms. Därigenom har Dahlströms fått göra en otillåten komplettering av anbudet genom att tillföra information som medför att i praktiken har ett nytt anbud lämnats. Eftersom det är ett skall-krav att leveranstider skall anges och Dahlströms inte gjort det skall anbudet förkastas. Av domar i länsrätterna i Stockholm, Uppsala och Skåne framgår att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlaget skall förkastas. I NOU Info mars 2000 anges hur komplettering och förtydligande får ske. Vidare framgår det av generaladvokatens anförande i mål C-87/94 att information inte får ersättas med ny information eller ny information tillföras anbudet. Om detta görs innebär det att anbudsgivaren fått lämna ett nytt anbud och därmed fått en otillbörlig fördel jämfört med övriga leverantörer.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 9 kap 11 § LOU anges att en upphandlande myndighet skall i förfrågningsunderlaget ange den tid som en anbudsgivare skall vara bunden av sitt anbud. Vid öppet förfarande skall det anges i annonsen om upphandling. I lagrummets andra stycke anges en anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om anbudsgivaren har fått underrättelse enligt 9 § första stycket eller upplysningar enligt 10 §.

Av 15 kap. 12 § LOU framgår att en upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller en anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. I lagrummets andra stycke anges att myndigheten får begära att en

ansökan eller anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Enligt 16 kap. 1 § LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

I 16 kap. 2 § LOU stadgas att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av kommunens förfrågningsunderlag framgår bl.a. följande. Den aktuella upphandlingen avser tryckeritjänster "B" med normal kvalitet och leveranssäkerhet till ett värde om ca 500 000 kr per år.

I punkt 2. anges under rubriken "Anbudsutvärdering" att vid bedömning av anbuden kommer det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet att antas. I utvärdering kommer följande kriterier att bedömas och viktas enligt följande:

1. pris 60 % (valda objekt skall prissättas, se bilagor)
2. leveranssäkerhet och service 20 % (leveranstid och servicegrad skall redovisas)
3. kvalitetsfunktion/miljöprogram eller likvärdigt 20 % (skall redovisas).

Punkt 5.6 har rubriken "Leveranstid" och anger följande:

Sker efter överenskommelse vid avrop, angiven leveranstid skall bedömas som Kriterier, skall också anges på nettoprissatta artiklar. (2).

Av punkt 6.3 framgår bl.a. att anbudet skall vara giltigt t.o.m. den 31 december 2006.

Länsrätten gör följande bedömning.

Bolaget gör gällande att kommunen avseende Dahlströms anbud frångått skall-krav dels avseende anbudets giltighetstid och dels avseende leveranstid samt att kommunen avseende sistnämnda skall-krav felaktigt låtit Dahlströms komplettera anbudet.

Anbudets giltighetstid

Kommunen har vitsordat att Dahlströms i anbudet inte lämnat någon uppgift om hur länge anbudet är giltigt. Kommunen har även uppgivit att Dahlströms inte har lämnat någon reservation att det inte skulle vara giltigt t.o.m. den 31 december 2008 och att giltighetstiden framgår av förfrågningsunderlaget vilket kommer att utgöra avtalsinnehåll. Länsrätten konstaterar att anbudets giltighetstid är ett skall-krav. Frågan blir därmed om kommunen har haft rätt att förutsätta att Dahlströms uppfyllt detta skall-krav. Av 9 kap. 11 § LOU framgår att anbudsgivaren är bunden av anbudet under den tid som anges i förfrågningsunderlaget. Enligt länsrättens mening måste därmed giltighetstiden för Dahlströms anbud vara den som anges i förfrågningsunderlaget, oavsett att detta inte uttryckligen angivits i anbudet. Dahlströms har således inte brutit mot skall-kravet att anbudet skall vara giltigt t.o.m. den 31 december 2008. Vad bolaget anfört i denna del kan inte medföra någon annan bedömning.

Leveranstid och komplettering

Bolaget har gjort gällande att Dahlströms inte uppfyllt skall-krav avseende angivande av leveranstid för olika produkter och att kommunen felaktigt tillåtit Dahlströms att komplettera anbudet i detta avseende. Kommunen har inte bemött bolagets påstående i dessa delar. Länsrätten konstaterar att det av punkterna 2 och 5.6 framgår att det är ett skall-krav att ange leveranstid för prissatta produkter och att Dahlströms i sitt ursprungliga anbud inte har angivit några leveranstider. Vidare har kommunen givit Dahlströms tillfälle att komplettera sitt anbud med leveranstider. Av 15 kap. 12 § andra stycket LOU framgår att kommunen får begära en komplettering enbart om det kan

ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Som länsrätten funnit har kommunen låtit Dahlströms lämna en komplettering för att anbudet skulle uppfylla ett skall-krav. Enligt länsrättens mening innebär detta en otillåten särbehandling. Kommunen har således inte haft rätt att begära denna komplettering och därmed borde Dahlströms anbud ha förkastats och inte deltagit i utvärderingen. Genom att kommunen har prövat anbudet från Dahlströms trots att det inte uppfyllt ett skall-krav har kommunen brutit mot LOU.

Frågan om bolaget lidit skada och om åtgärder enligt 16 kap. 2 § LOU

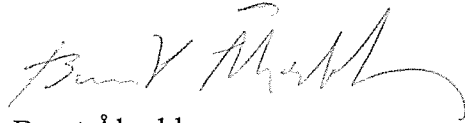
Kommunen har således inte förkastat Dahlströms anbud trots att detta inte uppfyllt ett skall-krav. Med hänsyn härtill och med beaktande av vad som anförts samt framkommit i målet finner länsrätten att bolaget kan komma att lida skada av att kommunen har brutit mot LOU och de gemenskapsrättsliga principerna. Förutsättningar föreligger därmed för att besluta om åtgärder enligt 16 kap. 2 § LOU. Därvid finner länsrätten att upphandlingen skall rättas på så sätt att anbudet från Dahlströms inte skall delta i utvärderingen. Överklagandet skall således bifallas i enlighet härmed.

DOMSLUT

Länsrätten bifaller Grafiskt Center i Sverige AB:s ansökan och förordnar att Västerås kommuns upphandling av tryckeritjänster ”B” skall rättas på så sätt att anbudet från Dahlströms Tryckeri AB inte skall delta i utvärderingen.

Länsrättens interimistiska beslut den 29 augusti 2008 skall gälla tills denna dom vunnit laga kraft eller annat förordnats.

HUR MAN ÖVERKLAGAR se bilaga (Dv 3109/1a)

Bernt Åkerblom
Rådman
åt

